

GŁOS

RACIĄŻA

Nr 4
(334)

BEZPŁATNY BIULETYN GMINY RACIĄŻ Nr 4/170 ROK 2021

Remont dróg powiatowych – umowa podpisana

23 kwietnia 2021 r. w siedzibie Starostwa Powiatowego w Płońsku podpisano umowę z wykonawcą, który przeprowadzi prace remontowe na 9 odcinkach dróg powiatowych. Wśród nich są trzy odcinki znajdujące się na terenie Gminy Raciąż.

Więcej wewnątrz numeru.

Zasady przyjmowania interesantów w Urzędzie Gminy

Wójt Gminy Raciąż informuje, że od poniedziałku 19 kwietnia 2021 r. złagodzone zostały zasady przyjmowania interesantów w Urzędzie Gminy oraz Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.

Więcej na stronie 5.

Wielkie sprzątanie na Dzień Ziemi

W nawiązaniu do tegorocznego Dnia Ziemi strzelcy z JS 1863 w Uniecku zorganizowali akcję sprzątania swojej miejscowości, oraz terenów przy okolicznych drogach.

Więcej wewnątrz numeru.

Nowy sprzęt dla Gminy

29 kwietnia, przed sesją Rady Gminy, radni mieli okazję zobaczyć nowe maszyny zakupione na potrzeby Gminy, m.in. ciągnik marki Zetor.

Więcej wewnątrz numeru.

XXIV sesja Rady Gminy Raciąż

29 kwietnia 2021 roku w Sali Konferencyjnej Urzędu Gminy w Raciążu odbyła się XXIV sesja Rady Gminy Raciąż. Na sesji obecnych było 13 radnych, a także osoby spoza rady – Wójt Gminy Raciąż Zbigniew Sadowski, Sekretarz Anna Dumińska-Kierska oraz Skarbnik Gminy Raciąż Barbara Rumianowska. Ze względu na obostrzenia wprowadzone przez rząd, z powodu wciąż rozprzestrzeniającego się wirusa SARS CoV-2, radni siedzieli przy pojedynczych stolikach, z zachowaniem wymaganego dystansu społecznego. Wszyscy byli także wyposażeni w ochronne maseczki. Ze względów bezpieczeństwa na sesji nie byli obecni gości.

Wójt Zbigniew Sadowski przedstawił informacje na temat wydarzeń, które odbyły się w okresie międzysesyjnym. Poinformował, że partner Gminy Raciąż – Gmina Góra Kalwaria podpisała umowę z wykonawcą na instalację paneli fotowoltaicznych, a także pomp ciepła, na posesjach mieszkańców naszej Gminy. Przypomniał również, że jak co roku jeden z pracowników Urzędu Gminy nieodpłatnie pomaga rolnikom w wypełnianiu wniosków o dopłaty bezpośrednie. Ze względu na obostrzenia epidemiologiczne, osoby zainteresowane taką pomocą proszą się o wcześniejszy kontakt z sekretariatem i umówienie się na konkretny dzień i godzinę, aby uniknąć kolejek. Wójt poinformował także, że na potrzeby Gminy Raciąż zakupiony został ciągnik marki Zetor, wraz z kosiarką na nośniku o długości 5,5 metra. Kosiarka jest wyposażona w specjalną głowicę, która może wycinać także krzewy oraz gałęzie o średnicy do 10 cm. Zakupiona została również przyczepa, o ładowności 10 ton. Gmina jest także w trakcie procesu zamówienia posypywarki piasku i soli o ładowności 9 ton, która ma przyspieszyć proces poprawy warunków drogowych zimą. Zbigniew Sadowski przekazał również, że zakończyła się procedura przetargowa i po podpisaniu umowy z wykonawcą możliwe będzie wykonanie zadań obejmujących rozbudowę drogi w Kraśniewie, budowę dro-

gi Łempinek-Niesiołowo, rozbudowę drogi gminnej w Druhowie, rozbudowę drogi Krajkowo-Kruszenica, rozbudowę drogi Nowe Gralewo-Nowe Gralewo Wrzosey, rozbudowę dróg w Grzybowie i przebudowę dróg w Kocięcinie Brodowym. Łącznie prace obejmują ponad 7 km dróg – część zostanie wykonana do końca lipca, a część do końca sierpnia 2021 roku. Wójt zapowiedział, że przygotowany zostanie także przetarg na rozbudowę dróg w Zdunówku, rozbudowę drogi Żychowo-Kodłutowo i rozbudowę drogi w miejscowości Kraszewo Gaczułty, na łączną długość 1,7 km. Podpisana została również umowa z wykonawcą, który ma przeprowadzić remont budynku Urzędu Gminy w Raciążu i częściowy remont budynku przy ulicy 11 Listopada w Raciążu. Gmina Raciąż nie otrzymała niestety żadnego dofinansowania z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Jak poinformował Zbigniew Sadowski, samorząd nie dostał żadnego uzasadnienia takiej decyzji. Nieznane są także kryteria oceny wniosków. Podobna sytuacja dotyczy Funduszu Dróg Samorządowych, z którego nie przyznano środków na 400-metrowy odcinek drogi w miejscowości Jeżewo-Wesel. Przygotowywane są wnioski do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na wykonanie paneli fotowoltaicznych dla remiz strażackich w miejscowościach Krajkowo,

Kaczorowy, Bogucin, Szpask i Dobrska Kolonia. W trakcie sesji odczytane zostały podziękowania od dyrekcji SPZ ZOZ w Płońsku dla Wójty, Przewodniczącej Rady Gminy oraz Radnych Rady Gminy Raciąża za przekazanie środków finansowych na zakup sprzętu medycznego dla szpitala.

Podczas obrad podjęte zostały następujące uchwały:

- Uchwała w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Raciąż.
- Uchwała w sprawie zmian uchwały budżetowej Gminy Raciąż na rok 2021.
- Uchwała w sprawie pomocy dla Powiatu Płońskiego na realizację zadania pn.: „Remont drogi powiatowej nr 2998W Drobin – Gralewo – Mystkowo”.
- Uchwała w sprawie pomocy dla Powiatu Płońskiego na realizację zadania pn.: „Remont drogi powiatowej nr 4639W Krzeczanowo – Kodłutowo”.
- Uchwała w sprawie pomocy dla Powiatu Płońskiego na realizację zadania pn.: „Remont drogi powiatowej nr 3743W Zawidz – Osiek – Włostybory – Koziębrowy – Raciąż”.

Została przedstawiona także ocena zasobów pomocy społecznej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu.

UG Raciąż, RED

NARODOWY SPIS POWSZECHNY 2021 – *List do Mieszkańców*

Szanowni Państwo,

od 1 kwietnia do 30 września 2021 r. na terenie całej Polski realizowany jest Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021 (NSP 2021). Obowiązek spisowy dotyczy każdej osoby mieszkającej w naszej gminie.

Mając świadomość powagi obecnej, trudnej i nieprzewidywalnej sytuacji, podczas której na pierwszym miejscu jest troska o zdrowie, dołożono wszelkich starań, aby zapewnić Państwu bezpieczeństwo. Dlatego też przyjęte obecnie metody udziału w spisie wykluczają konieczność kontaktu osobistego z osobami z zewnątrz.

Podstawową i obowiązkową metodą spisową jest samospis internetowy poprzez aplikację dostępną na stronie <https://spis.gov.pl/>. W ten sposób możemy wypełnić obowiązek spisowy w domu w dogodnym dla siebie terminie. Do elektronicznego formularza zalogujemy się korzystając z Krajowego Węzła Identyfikacji Elektronicznej lub podając numer PESEL wraz z nazwiskiem rodzimym matki.

Osoby, które nie mają komputera lub Internetu, mogą zgłosić się do Urzędu Gminy w Raciążu, gdzie będzie czekać specjalnie przygotowane stanowisko z komputerem i przeszkolony pracownik naszego Urzędu. Drugą wygodną i bezpieczną opcją jest spis przez telefon. Wystarczy zadzwonić na infolinię spisową pod numer 22 279 99 99. Infolinia działa od poniedziałku do piątku od 8:00 do 18:00.

Rachmistrzowie włączą się do prac spisowych w późniejszym terminie i w pierwszej kolejności, ze względu na sytuację epidemiczną, będą się kontaktować z niespisanymi osobami telefonicznie.

Narzędzia oraz procedury w zakresie bezpieczeństwa stosowane przez statystykę publiczną gwarantują pełną ochronę gromadzonych informacji. Wszystkie dane zebrane od respondentów są objęte tajemnicą statystyczną – będą należycie i starannie zabezpieczone.

W razie pytań lub wątpliwości dotyczących NSP 2021 należy kontaktować się z Gminnym Biurem Spisowym (tel. 23 679 12 80, email sekretariat@gminaraciaz.pl).

Więcej informacji znajdą Państwo na stronie spis.gov.pl

Przypominając o wspólnej odpowiedzialności za naszą gminę, apeluję o udział w spisie powszechnym 2021.

Gminny Komisarz Spisowy
Zbigniew Sadowski

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021

Wejdź na spis.gov.pl i spis się!
Spis trwa od 1 kwietnia do 30 czerwca 2021 r.

Minister *apeluje* - przestrzegajmy zasad bioasekuracji! *Grypa ptaków wciąż groźna!*

Grypa ptaków wciąż jest groźna. Zakażenie drobiu wirusem HPAI, to nie tylko strata dla hodowcy, producenta, lecz także dla całego sektora drobiarskiego. Dlatego niezbędne jest ściśle przestrzeganie zasad bioasekuracji. Analiza występujących w Europie i w Polsce wirusów HPAI wskazuje na bardzo niski potencjał zoonotyczny, co powoduje, że nie są one niebezpieczne dla zdrowia ludzi – podkreśla minister rolnictwa i rozwoju wsi Grzegorz Puda.

Minister zaznacza, że w tym roku obserwujemy bardzo niekorzystną sytuację epizootyczną w zakresie grypy ptaków w całej Europie. Szczególnie dotyczy to Francji, gdzie do 7 kwietnia br. stwierdzono 428 ognisk choroby oraz Niemiec ze stwierdzonymi 164 ogniskami wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI). W Polsce także utrzymuje się wysoki poziom zagrożenia związanego z możliwością wystąpienia ognisk tej choroby w gospodarstwach utrzymujących drób. Sytuacja ta wymaga szczególnej uwagi i wzmożonej ostrożności hodowców drobiu na całym terytorium Polski w celu minimalizacji ryzyka przeniesienia wirusa na teren gospodarstw.

Hodowcy drobiu powinni, w szczególności, ściśle przestrzegać następujących zasad bioasekuracji:

- utrzymywać drób w sposób ograniczający jego kontakt z dzikimi ptakami;
- przechowywać słomę pod przykryciem, uniemożliwiającym kontakt z ptactwem dzikim a przed wprowadzeniem do obiektu odkażać środkami dezynfekcyjnymi dopuszczonymi do stosowania w obecności ptaków;
- nie poić drobiu oraz ptaków utrzymywanych przez człowieka wodą ze zbiorników, do których mają dostęp ptaki dzikie;
- nie wwozić na teren gospodarstwa, w którym jest utrzymywany drób, zwłok dzikich ptaków lub tusz ptaków łownych;
- uniemożliwić dostęp drobiu do zbiorników wodnych, do których mają dostęp dzikie ptaki;
- przechowywać i odpowiednio zabezpieczyć pasze tak, aby nie miały do niej dostępu dzikie ptaki, w tym ptaki wróblowe;

- wyłożyć maty dezynfekcyjne przed wejściami i wyjściami z budynków inwentarskich, w których jest utrzymywany drób, w liczbie zapewniającej zabezpieczenie wejść i wyjść z tych budynków – w przypadku ferm, w których drób jest utrzymywany w systemie bezwybiegowym,
- zgłaszać do powiatowego lekarza weterynarii miejsca, w których utrzymywany jest drób lub inne ptaki;
- przestrzegać zasad higieny tj. myć i odkażać ręce oraz stosować odzież ochronną oraz obuwie ochronne przy wchodzeniu do budynków inwentarskich;
- czyścić i odkażać narzędzia i sprzęt używany do obsługi zwierząt.

Pamiętajmy – zastosowanie się do tych obowiązków, w tym w szczególności zachowanie podstawowych zasad higieny, częste mycie rąk ciepłą wodą z mydłem, dezynfekcja pomieszczeń inwentarskich, przy jednoczesnym ograniczeniu do niezbędnego minimum liczby osób wchodzących do pomieszczeń inwentarskich, są prostymi, a jednocześnie bardzo efektywnymi, sposobami zmniejszającymi ryzyko wystąpienia choroby gospodarstwie. Pamiętajmy – sezon „grypowy” w tym roku, z uwagi na panujące warunki meteorologiczne, trwa zdecydowanie dłużej. Każde kolejne ognisko wysoce zjadliwej grypy ptaków generuje straty dla całego sektora drobiarskiego. Tylko wspólne działania i wysiłek hodowców drobiu na rzecz zabezpieczenia swoich gospodarstw przed wniknięciem wirusa, mogą pozwolić uniknąć kolejnych ostrych w tym sektorze.

Minister apeluje o przestrzeganie zasad bioasekuracji. Wskazuje na konieczność podjęcia działań na rzecz zabezpieczenia gospodarstw przed wniknięciem wirusa. Wskazuje na konieczność podjęcia działań na rzecz zabezpieczenia gospodarstw przed wniknięciem wirusa. Wskazuje na konieczność podjęcia działań na rzecz zabezpieczenia gospodarstw przed wniknięciem wirusa.

Grypa ptaków – choroba wirusowa drobiu i dzikiego ptactwa

Grypa ptaków to zakaźna choroba wirusowa, na którą podatne są wszystkie gatunki drobiu i wiele gatunków ptaków dzikich. Wirus grypy może wywoływać zachorowania i bardzo wysoką śmiertelność u ptactwa domowego. Stwierdzenie ogniska choroby powoduje konieczność likwidacji zakażonego stada oraz skutkuje ograniczeniami dla sektora drobiarskiego, które wpływają m.in. na czasową utratę rynków zbytu, a w konsekwencji funkcjonowanie hodowców i zakładów. Wektorem wirusa grypy są ptaki dzikie, przede wszystkim gatunki związane ze środowiskiem wodnym, czyli kaczki, gęsi i łabędzie.

Źródło: MRiRW

Uwaga Mieszkańcy!

Wójt Gminy Raciąż informuje, że od poniedziałku 19 kwietnia 2021 r. złagodzone zostały zasady przyjmowania interesantów w Urzędzie Gminy oraz Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.

- Interesanci mogą załatwiać sprawy w poszczególnych referatach z zachowaniem reżimu sanitarnego tj. mając zdezynfekowane dłonie i prawidłowo założoną maseczkę (zakryte usta i nos). W pokoju może przebywać tylko jedna osoba.
- Na zasadach ogłoszonych 16 marca 2021 r. wznowione zostanie także świadczenie bezpłatnej pomocy w wypełnieniu wniosków o dopłaty bezpośrednie.
- Kasa Urzędu jest czynna w godzinach 8:00 – 14:00 z możliwością transakcji gotówkowych.

UG Raciąż

PUNKT SZCZEPIEŃ MASOWYCH W RACIAŻU

**W Raciążu od 28 kwietnia 2021 r.
funkcjonuje Punkt Szczepień Masowych.
Został on zlokalizowany w budynku
Miejskiego Centrum Kultury Sportu i Rekreacji.**

Wejście do PSP w Raciążu znajduje się od strony kawiarni, w której przy pojedynczych stolikach wypełnia się kwestionariusz wstępnego wywiadu przed szczepieniem. Następnie pacjenci zapraszani są na salę widowiskową, gdzie w specjalnie przygotowanych kabinach przeprowadzane są szczepienia. Tam znajduje się również poczekalnia po szczepieniu. Wyjście zostało zlokalizowane od strony ulicy Nadrzeczej.

O parkowanie przy budynku MCKSiR prosimy tylko osoby z niepełnosprawnościami. Pozostałe osoby będą mogły parkować we wskazanych miejscach:

- parking przy przychodni Grupa Zdrowie, ul. Mławska
- plac targowy, ul. 19 Stycznia

Przypominamy jednocześnie, że MCKSiR w Raciążu **nie prowadzi zapisów na szczepienia.**

W celu zapisania się na szczepienie należy:

- zadzwonić na infolinię 989

lub

- zarejestrować się poprzez stronę internetową pacjent.gov.pl

lub

- wysłać sms o treści SzczepimySie na numer 880 333 333 lub 664 908 556

Wszelkie informacje na temat zapisów znajdują Państwo także na stronie internetowej gov.pl/szczepimysie

Jak wziąć udział w Narodowym Spisie Powszechnym 2021?

Spis jest naprawdę łatwy! Wystarczy wejść na stronę internetową Narodowego Spisu Powszechnego 2021 (NSP 2021) oraz skorzystać z wygodnej i bezpiecznej aplikacji spisowej. Zrób to jak najszybciej!

Z obowiązku spisowego Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 (NSP 2021) możemy się wywiązać już od 1 kwietnia. Wtedy zacznie działać aplikacja spisowa NSP 2021 – podstawowa i OBOWIĄZKOWA metoda spisu. Nie warto z tym zwlekać! Do aplikacji zalogujemy się korzystając z Krajowego Węzła Identyfikacji Elektronicznej lub podając numer PESEL wraz z nazwiskiem rodowym matki. Dla cudzoziemców bez numeru PESEL przewidziano odrębny tryb logowania z wykorzystaniem poczty e-mail.

Nie masz komputera? Pomogą urzędnicy

Osoby, które nie mają komputera lub telefonu z Internetem, mogą poprosić o pomoc najbliższych lub udać się do Urzędu Miasta i zgłosić chęć udziału w NSP 2021. Na spisującą się osobę będzie czekać specjalnie przygotowany komputer z dostępem do sieci internetowej. W razie pytań lub problemów wsparciem będzie służyć wyznaczony do tego pracownik Urzędu.

Ze względu na sytuację epidemiczną warto wcześniej sprawdzić telefonicznie dostępność punktu spisowego i umówić się w

Urzędzie na konkretną godzinę. Można również spisać się przez telefon dzwoniąc na infolinię spisową pod nr 22 279 99 99.

Rachmistrz ostatnią deską ratunku

Jeśli z ważnych powodów nie spisaliśmy się przez Internet – w domu lub w Urzędzie Miasta – musimy spodziewać się telefonu od rachmistrza lub jego wizyty. WAŻNE – gdy skontaktuje się z nami rachmistrz, nie możemy już odmówić udziału i musimy się spisać. Z tego względu – podkreślmy to raz jeszcze – warto spisać się samemu przez Internet w dogodnym dla nas terminie.

Więcej informacji: <https://spis.gov.pl/>

Zachęcamy osoby, które chcą spisać się stacjonarnie w Urzędzie Gminy w Raciążu, do wcześniejszego zapoznania się z pytaniami, które są dostępne na stronie internetowej spis.gov.pl. Pozwoli to przygotować niezbędne informacje, które należy podać podczas spisywania się.

Źródło: spis.gov.pl, UG Raciąż

CO GROZI ZA ZANIECZYSZCZENIE DROGI?

Wiosna to okres, w którym rozpoczynają się prace polowe. Pogoda bywa różna – czasem bardzo deszczowa, dlatego do kół pojazdów i maszyn rolniczych często przyczepia się błoto, czy np. obornik. Niestety, w chwili, kiedy rolnik wyjeżdża na asfaltową drogę, często zostawia za sobą ślady.

Widok warstwy błota lub co gorsza obornika zalegający na jezdni jest niestety częstym widokiem na okolicznych drogach – zarówno gminnych jak i powiatowych. Należy stwierdzić obiektywnie, że tego typu odpady, oderwane od kół i leżące na pasie drogi, mają wpływ na bezpieczeństwo innych użytkowników ruchu.

Jeśli gospodarz porusza się drogą polną, to nie ma problemu. Ale jeśli błoto, czy inne zanieczyszczenia takie jak słoma czy obornik zostają na drodze publicznej to już trzeba liczyć się z konsekwencjami. Zabrudzenie drogi równa się wykroczenie. Artykuł 91 kodeksu wykroczeń mówi jasno: Kto zanieczyszcza drogę publiczną lub na tej drodze pozostawia pojazd lub inny przedmiot albo zwierzę w okolicznościach, w których może to spowodować niebezpieczeństwo lub stanowić utrudnienie w ruchu drogowym, podlega karze grzywny do 1500 złotych albo karze nagany – mówi kom. Damian Wroczyński z KPP w Wyszkowie.

Wspomniany przepis ma na celu przede wszystkim ochronę porządku na drodze publicznej. Jeśli zanieczyszczenie drogi doprowadzi np. do wypadku drogowego, osoba odpowiedzialna za stan jezdni może zostać pociągnięta do odpowiedzialności karnej – kara może wynieść nawet 3 lata pozbawienia wolności. Jeżeli w wyniku takiego wypadku ktoś zginie bądź dozna ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, odpowiedzialny za zabrudzenie

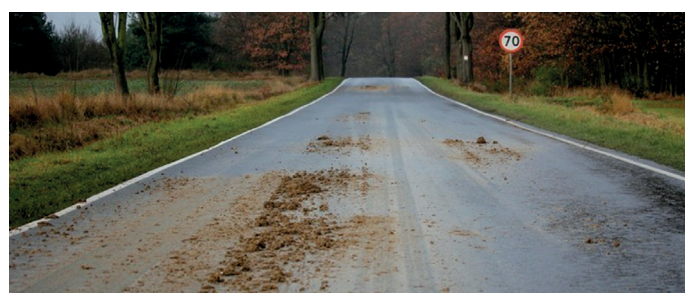
drogi może otrzymać karę do 8 lat więzienia.

Nie każde zanieczyszczenie drogi będzie wykroczeniem. Chodzi o zanieczyszczenia, które mogą spowodować niebezpieczeństwo lub stanowić utrudnienie w ruchu drogowym w zależności od okoliczności takich jak m.in. natężenie ruchu, szerokość jezdni, występowanie zakrętów czy niekorzystnych warunków pogodowych.

Należy mimo wszystko dodać, że sprzęt rolniczy, który obecnie gabarytowo przewyższa inne pojazdy, powinien być używany z rozwagą, pamiętając o bezpieczeństwie innych użytkowników drogi.

Źródło: mazowiecka.policja.gov.pl

RED

Pomoc za straty spowodowane klęskami żywiołowymi lub wystąpieniem ASF

Trwa nabór wniosków o przyznanie pomocy w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof”, PROW 2014-2020.

Rolnicy, którzy ponieśli w gospodarstwach straty spowodowane klęskami żywiołowymi, bądź wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (ASF) mogą składać w ARiMR wnioski o przyznanie pomocy do 31 grudnia br.

Kto może otrzymać wsparcie?

O wsparcia mogą ubiegać się rolnicy, którzy ponieśli straty spowodowane przez co najmniej jedną z następujących klęsk żywiołowych: powódź, deszcz nawalny, suszę, przymrozki wiosenne, ujemne skutki przezimowania, obsunięcie się ziemi, lawinę, grad, huragan, uderzenie pioruna. Ponadto o taką pomoc mogą wnioskować rolnicy, którym powiatowy lekarz weterynarii nakazał, w drodze decyzji, zabicie świń lub zniszczenie zwłok świń w celu zwalczania ASF. Przyznanie wsparcia nastąpi, jeżeli w gospodarstwie powstały szkody spowodowane przynajmniej przez jedną z wymienionych klęsk, bądź strat spowodowanych wystąpieniem ASF, jeżeli miały one miejsce w roku, w którym jest składany wniosek o przyznanie pomocy lub w co najmniej jednym z dwóch lat poprzedzających rok składania wniosku o przyznanie pomocy.

O pomoc mogą ubiegać się rolnicy, którzy w związku z wystąpieniem zda-

rzeń losowych, w danym roku kalendarzowym, ponieśli straty w uprawach rolnych, zwierzętach gospodarskich, czy rybactwie w wysokości co najmniej 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiła szkoda, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiła szkoda, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej produkcji w gospodarstwie oraz jeżeli straty dotyczą składnika gospodarstwa, którego odtworzenie wymaga poniesienia kosztów kwalifikujących się do objęcia wsparciem. Wysokość poniesionych strat, jakie powstały w gospodarstwie rolnika, określa komisja powołana przez wojewodę.

Natomiast w przypadku wystąpienia ASF o pomoc mogą ubiegać się rolnicy,

którym powiatowy lekarz weterynarii nakazał, w drodze decyzji, zabicie świń lub zniszczenie zwłok świń w celu zwalczania ASF, a w dniu wydania tej decyzji świń, których dotyczyła ta decyzja, stanowiły co najmniej 30% świń będących w posiadaniu rolnika. Ponadto, w siedzibie stada, w której przebywały świnię objęte ww. decyzją, po jej wykonaniu rolnik nie może utrzymywać świń.

Jaki jest cel pomocy?

Pomoc może być przyznana na inwestycje odtwarzające zniszczone składniki gospodarstwa – w przypadku wystąpienia klęsk żywiołowych. W przypadku wystąpienia ASF – wsparcie może dotyczyć inwestycji innych niż związane z produkcją świń.

Wysokość wsparcia

Maksymalna kwota wsparcia, jaką może otrzymać rolnik na „Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej” w całym okresie realizacji PROW 2014-2020, wynosi do 300 tys. zł, z tym że nie może przekroczyć ona poziomu 80% kosztów kwalifikowalnych. Wnioski o przyznanie pomocy składa się w oddziale regionalnym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Wniosek może być złożony również za pośrednictwem biura powiatowego Agencji. Każdy taki wniosek zostanie niezwłocznie przekazany do oddziału regionalnego Agencji.

Źródło: MRiRW

PUBLICZNA SZKOŁA POLICEALNA W RACIĄŻU
OGŁASZA NABÓR NA KIERUNEK

**TECHNIK TURYSTYKI
NA OBSZARACH WIEJSKICH**
już w czerwcu!

Absolwenci zdobędą uprawnienia do prowadzenia gospodarstw rolnych oraz do uzyskania dopłat z funduszy Unii Europejskiej.

NAUKA W SZKOLE JEST BEZPŁATNA
Wymagania: minimum ukończona szkoła podstawowa
FORMA SZKOŁY: KWALIFIKACYJNY KURS ZAWODOWY
TRYB NAUCZANIA: ZAOCZNY
www.publicznastoraciaz.pl
facebook.com/publicznastoraciaz

Raciąż, ul. Płocka 28, tel. 23 679 10 71, kom. 518 967 702

Sprzątanie „Świata” z JS 1863 Unieck

W sobotę 24 kwietnia, nawiązując do przypadającego dwa dni wcześniej Dnia Ziemi, strzelcy z Jednostki Strzeleckiej 1863 w Uniecku zorganizowali akcję sprzątania miejscowości Unieck, a także terenów przy drogach łączących Unieck ze Szczepkowem i Jeżewem-Wesel. Zebrano blisko 30 worków wypełnionych różnego rodzaju odpadami. W akcję

włączyły się również Plutony Strzeleckie podległe Jednostce Strzeleckiej 1863 Unieck – Pluton Strzelecki Ciechanów, Pluton Strzelecki Gliniojeck, Pluton Strzelecki Hel, Pluton Strzelecki Lesko. *Mamy ogromną nadzieję, że nasza praca zostanie doceniona i nie pójdzie na marne, a wręcz przeciwnie – zmobilizuje wszystkich ludzi do dbania o wspólne do-*

bro, jakim jest nasza Ziemia – czytamy na facebookowej stronie JS 1863. Strzelcom należą się niewątpliwie wielkie brawa za tę bezinteresowną inicjatywę!

Gmina Raciąż wspierając akcję zapewniła worki na śmieci, rękawice oraz transport zebranych odpadów.

RED

polub nas facebook

**LICEUM
OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
TECHNIKUM
BRANŻOWA SZKOŁA
I STOPNIA
LICEUM DLA DOROSŁYCH
CENTRUM KSZTAŁCENIA
ZAWODOWEGO**

**ZS
RACIĄŻ**

Sprawdź nas >>>

Postaw na przyszłość !!!

NAUKA	ODPOCZYNEK	SPORT
		

ul. Kilińskiego 64, 09-140 Raciąż, tel. 23 6791031
sekretariat-zs@raciaz.edu.pl, www.zsraciaz.pl

Ekoświrki z Zespołu Szkół w Raciążu w finale!

W lokalnych mediach i na Facebooku coraz głośniejsze robi się o drużynie Ekoświrok. Kim są? Co takiego robią? O co tyle hałasu? Poniżej znajdziecie się kilka pytań, dzięki którym wiele się o nich dowiesz i sprawdzisz swoją wiedzę o tym niezwykłym zespole. Zatem jak wiele Ty o nich wiesz?

Najważniejsza kwestia - kim oni są?

Najprościej mówiąc, na drużynę Ekoświrok składają się grupa 9 uczniów Zespołu Szkół w Raciążu oraz ich opiekunów. Tym, co nas wyróżnia, jest wzięcie udziału w ogólnopolskim konkursie ekologicznym o nazwie Ekobohaterzy. Do tej pory podaliśmy już wielu kreatywnym wyzwaniom, takim jak Webquesty, projektowanie ekologicznej lekcji, a nawet stworzenie zarysu własnej kampanii społecznej. Zagwarantowało nam to przejście do finału jako jeden z 8 zespołów w całym kraju! W sekcjach możemy powiedzieć, że w planach jest wprowadzenie tej kampanii w życie. Trzymajcie mocno kciuki!

Co najbardziej martwi młodych ekologów?

W tej kwestii wszyscy jesteśmy zgodni - smuci nas niszczycielski wpływ człowieka na naturę. I mimo że nie jesteśmy w stanie zmienić całego świata, z odrobinką pomocy możemy zmienić jego część! Z tego powodu naszym głównym celem stała się edukacja oraz zapobieganie lokalnym problemom - czyli tym, które bezpośrednio dotyczą naszej społeczności. Obecnie zajęliśmy się problemem zanieczyszczenia lasów. Dlaczego? Niemalże na każdym spacerze po lesie można zauważyć nie tylko pojedyncze odpadki, ale całe stosy śmieci. W samym roku 2019 na sprzątnięcie i wywiezienie śmieci Lasu Państwowego wydały ponad 19 mln zł. To o ok. 1 mln zł więcej niż w 2017 roku, wyobraźcie sobie! A najgorsze, że tendencja jest nadal wzrastająca...

Jakie działania podejmują Ekoświrki?

Nie potrafimy znaleźć w miejscu, dlatego w planach mamy między innymi:

- Przeprowadzenie lekcji o ekologii dla dzieci klas pierwszych; jej głównymi punktami będzie wspólne śpiewanie, czytanie opowieści i zajęcia praktyczne, a to wszystko związane z ekologią! Dbajmy o czysty las już od dziecka.
- Zorganizowanie akcji sprzątania lasów we współpracy z Nadleśnictwem; w ten sposób osobiście zadbamy o zielone ptuśki Polski - lasy. To cudownie móc wziąć głęboki oddech, prawda?

To rzecz jasna nie jest nasze ostatnie słowo... Nie możemy doczekać się zaplanowanego już wyjazdu z ekspertem, quizu z okazji Dnia Ziemi czy wspólnego sprzątania lasu w rytm naszej własnej piosenki. Przed nami jest także widok współpracy z firmami, które na co dzień zajmują się oczyszczaniem świata z odpadków. Co więcej, zajmiemy się publikowaniem ciekawostek i rozmową z maluchami w nadziei, że pokażą nam, jak fascynujący jest świat przyrody oczami dziecka. A kto wie, może nawet staniemy się projektantami ekologicznej... mody?

Co jest największą trudnością w prowadzeniu kampanii?

Wymyślanie nowych działań i kreowanie materiałów w kampanii to zaledwie wierzchołek góry lodowej. Prawdziwym wyzwaniem są dla nas zadania, w których jesteśmy nowicuzkami. Należy do nich m.in. nawiązywanie współpracy z innymi podmiotami oraz rozszerzenie zasięgu kampanii. Niestety, niezwykle trudno jest się wybić małej grupie pasjonatów przez algorytm internetu... Liczba polubień wciąż nie gwarantuje nam sukcesu w konkursie. Kolejnym problemem jest coś, czego zmienić nie jesteśmy w stanie - pandemia. To właśnie przez nią jesteśmy zmuszeni przekreślać mnóstwo pomysłów na publiczne działania. Jednak jest coś, co zachęca nas do boju, a mianowicie Wasze zaangażowanie i pomoc. drodzy czytelnicy! Nic bowiem nie sprawia Ekoświrokom takiej radości, jak widok coraz szerszego grona zainteresowanego ekologią.

Gabriela Kowalewska

  Instytut Badawczy

Facebook: Ekoświrki
Strona konkursowa:
Ekobohaterzy | Zespół Szkół w Raciążu

Pomoc żywnościowa dla mieszkańców

14 i 15 kwietnia 2021 pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Raciążu, przy pomocy żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej z Ciechanowa, dystrybuowali żywność otrzymaną z Banku Żywności w Ciechanowie. Rozdysponowano 4 574,00 kg żywności o łącznej wartości 29 860 zł. Żywność otrzymały osoby, które zostały zakwalifikowane w Październiku 2020 do otrzymania pomocy w Ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowano z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. W ramach podprogramu 2020 w roku 2021 planowane są jeszcze 3 wydania żywności.

GOPS Raciąż, RED

PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNIE - DECYZJE RADY MINISTRÓW

Rada Ministrów przyjęła 8 kwietnia projekt ustawy o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz niektórych innych ustaw, przedłożony przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi. Projekt dostosowuje polskie prawo do rozporządzenia Unii Europejskiej w sprawie przepisów tzw. „ustawy o płatnościach”.
Najważniejsze rozwiązania

- Określono ostateczny termin na zgłoszenie zmian do wniosku o płatność – do 31 maja roku, w którym wniosek został złożony.
- Upoważniono ministra rolnictwa i rozwoju wsi do przedłużenia terminu składania wniosków o przyznanie płatności lub zmian do wniosków w przypadku wystąpienia okoliczności, które uniemożliwiają rolnikom dokonanie tego w podstawowych terminach (chodzi np. o powódź, suszę, przymrozki itp.).
- Wprowadzono przepisy dotyczące wykorzystania zdjęć wykonanych i przesyłanych przez stronę postępowania z wykorzystaniem aplikacji udostępnionej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Dotyczy to tzw. zdjęć geotagowanych w sprawie o przyznanie płatności bezpośrednich, płatności niezwiązanej do tytoniu oraz w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

- Prezes ARiMR będzie mógł udostępniać dane przestrzenne pochodzące z Systemu Identyfikacji Działek Rolnych oraz zintegrowanego systemu kontroli dla celów naukowo-badawczych, środowiskowych oraz statystycznych.
  - Partnerzy Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich będą mogli składać wnioski o wybór operacji oraz inne dokumenty w postępowaniach w sprawie wyboru tych operacji drogą elektroniczną.
  - Usprawniono rozpatrywanie wniosków o przyznanie pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
- Ustawa wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Natomiast przepisy dotyczące udostępniania danych przez ARiMR zaczną obowiązywać 12 czerwca 2021 r.

Konkursy rozstrzygnięte – nagrody wręczone

23 kwietnia w Sali Ślubów Urzędu Miejskiego w Raciążu odbyło się wręczenie nagród w dwóch konkursach – czytelnicy „Ulubiona książka mojego dzieciństwa” (organizowanym wspólnie przez Bibliotekę Publiczną w Raciążu, MCKSiR w Raciążu, Gminę Raciąż oraz Miasto Raciąż), a także wielkanocnym na najpiękniejszy stroik (organizowanym przez MCKSiR w Raciążu, Gminę Raciąż i Miasto Raciąż). Nagrody w imieniu organizatorów wręczyli dyrektor MCKSiR Artur Adamski, Burmistrz Raciąży Mariusz Godlewski, Sekretarz

Urzędu Gminy w Raciążu Anna Dumińska-Kierska oraz Monika Wasiaś z Biblioteki Publicznej. W konkursie czytelnicy wyróżnione zostały Martyna Gontarek (I miejsce), Katarzyna Gajkowska (II miejsce) i Julia Orłowska (Kategoria I) oraz Karolina Grabowska (Kategoria II). W konkursie wielkanocnym nagrody otrzymali Rafał Sadowski (I miejsce), Alicja Ciura (II miejsce) i Marta Jaworska (III miejsce). Wszystkim zwycięzcom serdecznie gratulujemy!

RED

Konkurs KGW Ciecierzanki

9 kwietnia 2021 roku nastąpiło rozstrzygnięcie konkursu Wielkanocnego przygotowanego przez KGW Ciecierzanki. Jego celem było pobudzenie aktywności twórczej wśród najmłodszych oraz inicjowanie tradycji i pogłębianie wiedzy na temat Świąt Wielkanocnych. Technika pracy była dowolna. Dzieci wykonały piękne stroiki, widać było w nich serce, dlatego

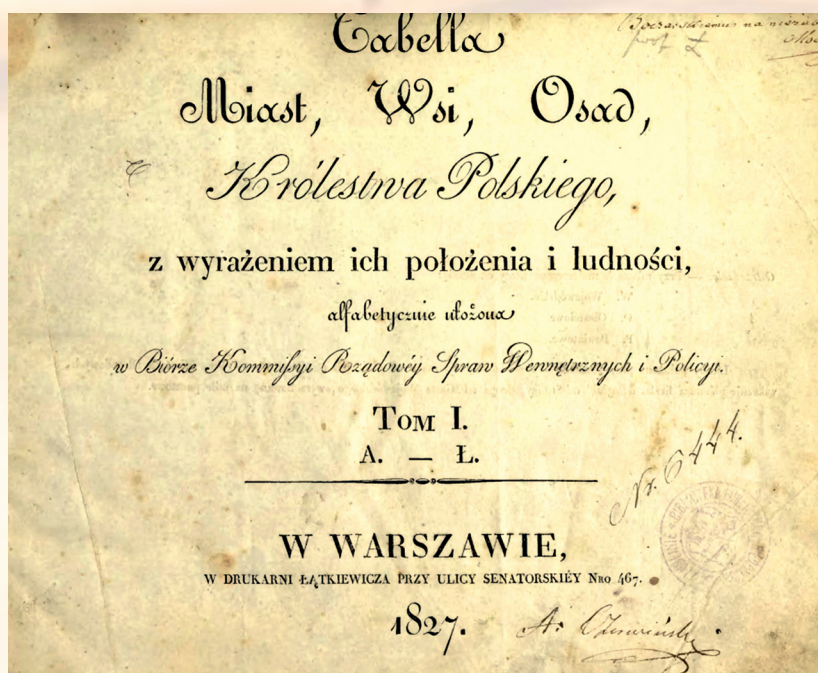
każda praca została nagrodzona. Komisja konkursowa wyłoniła I miejsce – Sandra i Roksana, II miejsce – Ula, Nikola, Natalka i Amelka, III miejsce – Maciek, Wojtuś oraz Weronika.

*Sponsorem nagród była Pani Sołtys Teresa Muchyńska.
Gratulujemy!*

Przykładowe prace konkursowe

A tak było w naszej Gminie prawie 200 lat temu...

MIEJSCOWOŚCI GMINY RACIĄŻ W 1827 ROKU

Miasto, wieś	Woj.	Powiat	Parafia	Jaka własność	Ilość domów	Ludność ogólna	Miasto, wieś	Woj.	Powiat	Parafia	Jaka własność	Ilość domów	Ludność ogólna
Raciąż	płockie	mławski	Raciąż	rządowa	133	1266	Kraśniewo	płockie	mławski	Gralewo	prywatna	8	93
Bogucin	płockie	mławski	Gralewo	rządowa	8	63	Kruszenica	płockie	mławski	Krajkowo	prywatna	12	99
Charzyny Szatkowięta	płockie	mławski	Unieck	prywatna	3	27	Lipa	płockie	mławski	Krajkowo	prywatna	5	24
Charzyny Dłużyce	płockie	mławski	Unieck	prywatna	6	35	Łempinek	płockie	mławski	Raciąż	prywatna	7	31
Charzyny Rogale	płockie	mławski	Unieck	prywatna	5	26	Łempino	płockie	mławski	Raciąż	prywatna	4	85
Charzyny Borzyny	płockie	mławski	Unieck	prywatna	7	52	Mała Wieś	płockie	mławski	Koziebrody	prywatna	11	76
Chyczewo	płockie	mławski	Gralewo	prywatna	10	73	Młody Niedróż	płockie	mławski	Koziebrody	prywatna	4	51
Cieciersk	płockie	mławski	Raciąż	prywatna	13	95	Stary Niedróż	płockie	mławski	Koziebrody	prywatna	11	62
Ćwiersk	płockie	mławski	Drozdowo	prywatna	4	37	Gralewo	płockie	mławski	Gralewo	rządowa	19	156
Dobrska	płockie	mławski	Gralewo	prywatna	18	163	Młodochowo	płockie	mławski	Rogotwórsk	prywatna	12	117
Draminko	płockie	mławski	Krajkowo	prywatna	7	40	Nowy Komunin	płockie	mławski	Unieck	prywatna	15	138
Dramino	płockie	mławski	Drozdowo	prywatna	12	108	Pęsy Małe	płockie	mławski	Raciąż	prywatna	7	35
Drozdowo	płockie	mławski	Drozdowo	prywatna	17	150	Pęsy Wielkie	płockie	mławski	Raciąż	prywatna	6	34
Druchowo	płockie	mławski	Koziebrody	prywatna	5	36	Sierakowo	płockie	mławski	Krajkowo	prywatna	14	151
Grzybowo	płockie	mławski	Krajkowo	prywatna	13	86	Sikory Bogusławice	płockie	mławski	Unieck	prywatna	9	38
Jeżewo-Wesel	płockie	mławski	Unieck	prywatna	5	30	Sikory Piotrowice	płockie	mławski	Unieck	prywatna	5	21
Kaczorowy	płockie	mławski	Drozdowo	prywatna	16	119	Sikory Żalaski	płockie	mławski	Unieck	prywatna	2	11
Kotlewo (Kielbowo)	płockie	mławski	Gralewo	prywatna	1	9	Stary Komunin	płockie	mławski	Unieck	prywatna	15	138
Kilniki (Kiniki)	płockie	mławski	Raciąż	rządowa	13	90	Stary Niedróż	płockie	mławski	Koziebrody	prywatna	11	62
Kocięcin Brodowy	płockie	mławski	Unieck	prywatna	13	94	Strożęcín (Stroięcín)	płockie	mławski	Gralewo	prywatna	12	87
Kocięcin-Tworki	płockie	mławski	Unieck	prywatna	12	78	Szapsk	płockie	mławski	Gralewo	prywatna	11	104
Kocięcin Budki	płockie	mławski	Unieck	prywatna	3	10	Szczepkowo	płockie	mławski	Unieck	prywatna	23	155
Kodlutowo	płockie	mławski	Unieck	prywatna	12	74	Unieck	płockie	mławski	Unieck	prywatna	19	144
Kossobudy	płockie	mławski	Krajkowo	prywatna	10	90	Wępiły	płockie	mławski	Rogotwórsk	prywatna	8	82
Koziebrody	płockie	mławski	Koziebrody	prywatna	15	114	Witkowo Miłaki	płockie	mławski	Raciąż	prywatna	10	77
Koziebrody Budy	płockie	mławski	Koziebrody	prywatna	3	30	Witkowo Pawłaki	płockie	mławski	Raciąż	prywatna	8	51
Krajkowo	płockie	mławski	Krajkowo	prywatna	16	171	Zdunówek	płockie	mławski	Krajkowo	prywatna	7	67
Kraszewo Podborne	płockie	mławski	Raciąż	prywatna	6	53	Żukowo-Strusie	płockie	mławski	Raciąż	prywatna	6	40
Kraszewo-Czubaki	płockie	mławski	Raciąż	prywatna	4	26	Żukowo-Wawrzonki	płockie	mławski	Raciąż	prywatna	14	111
Kraszewo-Falki	płockie	mławski	Raciąż	prywatna	13	93	Żychowo	płockie	mławski	Raciąż	rządowa	16	94
Kraszewo-Gaczuły	płockie	mławski	Raciąż	prywatna	15	167							

Remont dróg powiatowych na terenie Gminy Raciąż!

Powiat Płoński podpisał umowę z wykonawcą na przeprowadzenie prac remontowych na 9 odcinkach dróg powiatowych. To bardzo dobra informacja dla mieszkańców Gminy Raciąż. Wśród zaplanowanych do remontów odcinków dróg są trzy odcinki znajdujące się na terenie naszej gminy.

Działania na 9 odcinkach dróg powiatowych, liczących łącznie ponad 12 km, będą przeprowadzane w latach 2021-2022. Na terenie naszej Gminy wykonane zostaną następujące zadania:

- ✓ Remont drogi powiatowej nr 4639W Krzeczanowo – Kodłutowo od km 0+000 do km 1+370 o długości 1370 mb
  - ✓ Remont drogi powiatowej nr 3743W Zawidz – Osiek – Włostybory – Koziebrody – Raciąż od km 2+870 do km 3+990 o długości 1120 mb
  - ✓ Remont drogi powiatowej nr 2998W Drobin – Gralewo – Mystkowo od km 3 + 175 do km 3 + 675 o długości 500 mb
- Łącznie powstanie niemal 3 km nowych nawierzchni asfaltowych.

Remont drogi powiatowej nr 3743W
Zawidz - Osiek - Włostybory - Koziebrody - Raciąż

W dniu 23 kwietnia 2021 r. w budynku Starostwa Powiatowego w Płońsku podpisano umowę na przeprowadzenie prac remontowych przy udziale przedstawicieli Powiatu Płońskiego – Starosty Elżbiety Wiśniewskiej, Wicestarosty Krzysztofa Wrzesińskiego, Członka Zarządu Powiatu Płońskiego Artura Adamskiego, Dyrektora Powiatowego Zarządu Dróg Marcina Piechockiego oraz przedstawiciela wykonawcy Firmy „Czystość” Spółka Jawna – Dawida Szpańskiego. Wartość prac to niemal 3,5 mln złotych.

Cieszmy się faktem, że jako Powiat Płoński będziemy realizować kolejne inwestycje drogowe – zwłaszcza, że 4 z 9 odcinków znajdują się w naszej najbliższej okolicy: trzy odcinki w Gminie Raciąż i jeden odcinek w Gminie Baboszewo. Poprawa infrastruktury przyczyni się do zwiększenia komfortu jazdy oraz bezpieczeństwa mieszkańców. Istotne jest to, że w realizację działań włączają się samorządy z terenu powiatu płońskiego. Dziękujemy władzom samorządowym: Wójtowi Gminy Raciąż Zbigniewowi Sadowskiemu, Przewodniczącej Rady Gminy Grażynie Rogowskiej oraz Radnym Gminy Raciąż za partycypację w kosztach inwestycji – mówi Członek Zarządu Powiatu Artur Adamski.

Prace na części odcinków będą realizowane wadłowo, mogą być czasowo wyznaczone objazdy. Zakres remontów obejmuje wykonanie nowej nawierzchni bitumicznej, ścinę istniejących poboczy i wzmocnienie ich kruszywem łamanym. Prosimy kierowców o wyrozumiałość – dodaje Marcin Piechocki.

Źródło: Starostwo Powiatowe w Płońsku
RED

Remont drogi powiatowej nr 2998W
Drobin - Gralewo - Mystkowo

Remont drogi powiatowej nr 4639W
Krzeczanowo - Kodłutowo

CZEŚĆ VIII

UZBROJENIE POWSTAŃCÓW STYCZNIOWYCH 1863-1864

GMINA RACIĄŻ

„MOJA MAŁA OJCZYZNA”
Artur Zybala
Jeżewo - Wesel 2021

UZBROJENIE POWSTAŃCÓW STYCZNIOWYCH 1863-1864

Poszli nasi w bój bez broni... – ten wers w porywającej pieśni powstańczej ukazuje w poetyckim i emocjonalnym wymiarze zagadnienie uzbrojenia w styczniowej insurekcji, a szczególnie trafnie dotyczy nocy z 22/23 stycznia 1863 r. To, że powstanie przy niedostatecznym stanie wojskowego przygotowania i niekorzystnych okolicznościach już w momencie narodzin nie zamarło, jest skutkiem pobudzenia poziomu nastrojów i uczyć patriotycznych w społeczeństwie oraz gotowości do poświęceń, czego wyrazem są następne wersy tej samej pieśni: *...niechaj Polska zna, jakich synów ma...*

Pełna kontrola zaborcy rosyjskiego nad Królestwem Polskim oraz brak przemysłu zbrojeniowego na terenie naszego kraju, spowodowało wiele trudności w zdobyciu uzbrojenia – tak potrzebnego do rozpoczęcia wielkiego zrywu narodowościowego. Trudno było oczekiwać, że ochotnicy przyjdą z własnym uzbrojeniem po wdrożeniu już od 1861 r. przepisów stanu wojennego wydanych przez generała gubernatora Aleksandra Gerstenzweiga, w myśl których, należało składać na policji wszelką broń palną i sieczną. Wskutek tego tylko do końca stycznia 1892 r. władze carskie odebrały w Królestwie łącznie 7.388 strzelb myśliwskich, 221 pistoletów i około 100 sztuk broni siecznej.

Niewielki odsetek powstańców z nocy styczniowej wyposażony był w broń nieoddaną policji innym władzom (ukrytą), w postaci długiej broni palnej typu myśliwskiego i nieliczne karabiny typu wojskowego oraz pistolety, zapewne pojedynkowe – posiadane

w zasobach domowych. Podstawową bronią na początku powstania była oprawiona na sztorc kosa oraz piki i topory, w kawalerii – lance i szable różnego pochodzenia, w tym z zasobów domowych pamiątkowe karabale. Niedostatek broni można było poprawić na trzy sposoby: zakupami za granicą, zdobyczą na przeciwniku i wytwórczością na terenie kraju. Wytwarzanie broni w kraju przed powstaniem dało skromne efekty. Działająca w Warszawie od końca 1861 r. tajna wytwórnia Komitetu Akademickiego, do wybuchu powstania wykonała i zmagazynowała: 250 pałaszy, 800 pik, 100 sztyletów, 20.000 koźłów przeciwko jeździe (zapewne były to kolce do rozrzucania na drogach, w celu ranienia kopyt koni),

Majewski i Antoniewski, powstańcy 1863 r. z oddziału Kurowskiego. Majewski uzbrojony w sztucer kapiszonowy austriacki wz. 1854 z bagnetem tulejowym sieczno-kujnym i pistolet kapiszonowy wojskowy za pasem. Antoniewski uzbrojony w szablę austriacką wz. 1845/50 i rewolwer kapiszonowy Adamsa za pasem.

260 sztuk broni palnej – 60 dubeltówek, 60 pojedynków, 100 pistoletów i 40 rewolwerów oraz 4.000 ładunków, 3 centaury prochu (około 180 kg), 100.000 kapiszonów. Te ostatnie zapewne pochodziły z nielegalnych tajnych zakupów.

Prócz tego, przed wybuchem powstania podejmowano zakup uzbrojenia za granicą

przez Komisję Zagraniczną powołaną w Paryżu w październiku 1862 r. przez Komitet Narodowy Centralny. Zaopatrywanie powstania w broń palną drogą zakupów różnych ośrodkach skutkowało różnorodnością wzorów, typów, a co za tym idzie także kalibrów i pociągało problemy z dostarczaniem odpowiedniej amunicji. O ile do broni myśliwskiej – kapiszonowych dubeltówek, pojedynków i sztucerów – naboje mogli wyrabiać użytkownicy dysponujący prochem, papierem, ołowiem i formą do odlewania pocisków, to kapiszony musiały pochodzić z produkcji fabrycznej. W przypadku broni wojskowej zakupionej za granicą

lub zdobytej na nieprzyjacielu, wytwarzanie amunicji przez powstańców było prawie nie możliwe, z uwagi na różne kalibry, różne konstrukcje pocisków i różne formy kapiszonów. Dlatego wraz z dostawą broni musiała być dostarczona odpowiednia amunicja, a w przypadku broni rosyjskiej w walkach na poległym przeciwniku – zapas amunicji był znikomy i dlatego powstańcy niechętnie używali tej broni, także z powodu panującego poglądu, że powstaniec wzięty do niewoli z bronią rosyjską był rozstrzelany. Jednak w zdobycze karabiny rosyjskie, z braku innej broni, przebrajano często formację kosynierów.

Ks. Dominik Majer i Józef Majer - powstańcy z 1863 r. Dominik Majer to ksiądz kapelan w oddziale Langiewicza, Józef Majer to oficer u Grekowicza, Kurowskiego, Langiewicza i Miniewskiego, później u Popiela i Sągajły, uzbrojony w sztucer kapiszonowy austriacki wz. 1854 z bagnetem tulejowym sieczno-kujnym i rewolwer Lefauchaux wz. 1856.

O rosyjskiej broni Brykczyński tak pisze: „Karabiny rosyjskie ciemnoniebieskiego koloru, długie, były bardzo daleko i ostro, ale często w skutek nieumiejętnego ustawienia wizerów elewacyjnych przenosiły, stąd zwłaszcza na bliską metę nie były tak groźne, jak by być mogły”.

Przez czternaście miesięcy walk stoczonych w 1.229 bitwach i potyczkach mogło wziąć udział na-

wet kilkadziesiąt tysięcy partyzantów spośród 150.000 jacy przewinęli się przez szeregi powstańcze. Stan ich uzbrojenia był niewystarczający, jednak poświęcenie i bohaterstwo walczących oraz wysiłek i skuteczność organizujących dostarczanie broni różnymi sposobami sprawiła, że 200.000 regularnego carskiego wojska przez tak długi czas nie mogło zdusić wolnościowego zrywu Polaków.

GLORIA

VICTIS

CHWAŁA

ZWYCIĘŻONYM

UZBROJENIE POWSTAŃCZE

Pistolet kapiszonowy produkcji francuskiej lub pruskiej, pierwsza połowa XIX w.

Pistolet kapiszonowy produkcji francuskiej, pierwsza połowa XIX w.

Pistolet kapiszonowy przerobiony ze skałkowego produkcji francuskiej.

Pistolet pruski wz. 1850.

Strzelba myśliwska – dubeltówka z zamkami kapiszonowymi.

Strzelba myśliwska – dubeltówka z zamkami kapiszonowymi.

Karabinek kapiszonowy, rewolwerowy systemu Colt-Root wz. 1855.

Karabinek kapiszonowy, francuski.

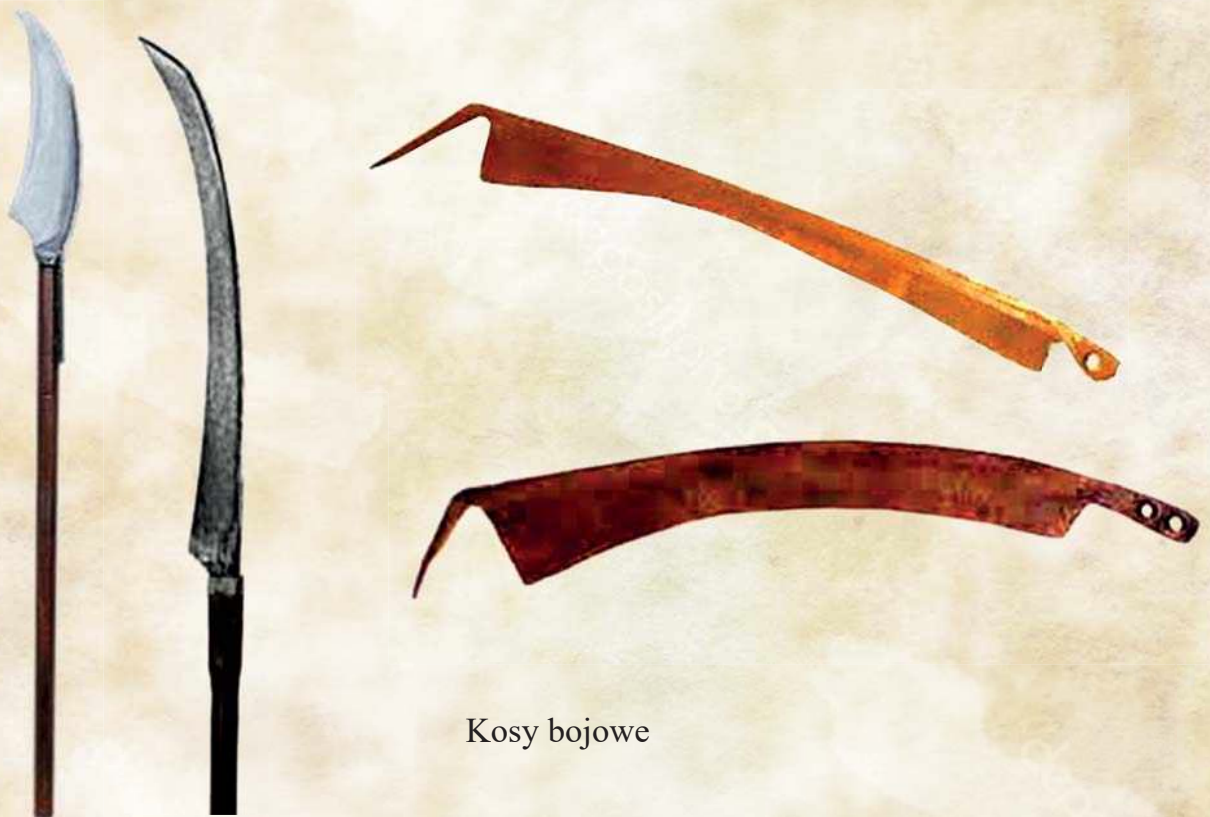
Sztucer kapiszonowy, francuski.

Szabla austriacka oficera piechoty wz. 1861.

Szabla oficera grenadierów francuskich wz. 1822.

Kosy bojowe

POWSTAŃCZE PRZEDMIOTY ZNALEZIONE NA TERENIE GMINY RACIĄŻ

Amunicja powstańcza do broni czarnoprochowej, znaleziona we wrześniu 2018 r. w Uniecku.

Wyeksponowana w gablotach „Ku Czci Powstańców 1863 r.” na terenie Szkoły Podstawowej im. Powstańców Styczniowych w Uniecku.
(przedmioty ze zbiorów prywatnych autora)

Amunicja rosyjska znaleziona w październiku 2018 r. w okolicy Uniecka oraz przekazana w kilku innych egzemplarzach przez pasjonata lokalnej historii – Grzegorza Domańskiego z Raciąża.

Wyeksponowana w gablotach „Ku Czci Powstańców 1863 r.” na terenie Szkoły Podstawowej im. Powstańców Styczniowych w Uniecku.
(przedmioty ze zbiorów prywatnych autora)

O rosyjskich pociskach Brykczyński tak pisze: „Czasem także padała zabląkana kula karabinowa z ostrym świstem, podobnym do brzęku osy, jeżeli szła sztychem, albo warczeniem, jeżeli szła bokiem, kręcąc się naokoło siebie. Kule bowiem owe były długie, z tyłu puste i w tym otworze siedziała miedziana kapsla, której zadaniem było pod wpływem parcia gazów z wybuchu prochu powstałych, rozepchnąć ścianki kuli, ażeby szczelniej od gwintów lufy przystawała. Kula taka gruba jak duży palec u ręki, czyniła ogromny hałas”.

W kolejnej publikacji z serii „Moja mała Ojczyzna” część 9 –
„Wojsko carskie w Guberni Płockiej 1863-1864”

Wykorzystano materiały:

- Praca zbiorowa, Powstanie Styczniowe, Bellona SA – Narodowe Centrum Kultury – Muzeum Wojska Polskiego, Warszawa 2013
- Internet, pl.m.wikipedia.org

Seria
„MOJA MAŁA OJCZYZNA”